

Okresné kolo Dejepisnej olympiády pre ZŠ a 8-ročné gymnáziá

17. ročník, školský rok 2024/25

Testové úlohy pre kategóriu F (6. ročník ZŠ a 1. ročník OG)

Megjegyzés: A monotematikus rész kérdéseit * jelöltük meg.

1.* Olvasd el az alábbi állításokat és állapítsd meg, hogy igazak-e vagy hamisak. A válaszlapon jelöld meg (karikázd be) az igen vagy a nem választ.

- a) Az olimpiai játékok megerősítették a széttagolt görög városállamok egységének tudatát.
- b) Az olimpiai játékokat az Olimpiai-tóról nevezték el, ahol azokat rendezték.
- c) Az első ismert olimpiai játékokat i.e. 776-ban rendezték meg.
- d) Az olimpiai játékokat Apolló istennek szentelték.
- e) A játékokon csak lányok vehettek részt nézőként, férjes nők nem.
- f) Az olimpiai játékokat I.T(h)eodózius nyugatrómai császár uralkodása idején tiltották be.

2.* Válaszd ki a megfelelő kifejezést, amelyik kiegészíti az adott mondatot és írd a válaszlapra.

- a) Az olimpiai játékok a testi-lelki szépség harmóniája jegyében zajló nevelés része volt. A szakkifejezés, amely ezt a sokoldalú fejlődést jellemzi: *kaloriátia, kalokagatia vagy lakagiáta*.
- b) Azt a polgárt, aki az összes pánhellén játékot megnyerte, úgy nevezték, hogy: *periodik, periodonik vagy perinologik*.
- c) A háborúk tilalmát az olimpiai játékok idején így nevezték: *enklávorechnia, ekecheiria, enternechiaa*.
- d) Az ókori olimpiai játékok *169 évig tartottak, 916 évig tartottak, vagy 1169 évig tartottak*.

3.* Az olimpiai játékokon kívül az ókori Görögországban nagyszabású játékokat tartottak még három helyszínen. Írd a válaszlapra a három helyes választ.

Sparta, Isthmia, Korintus, Nemea, Delphoi, Argos

4.* Állapítsd meg, hogy mely fogalmak fejezik ki a pankrácio/ *pankration* sportágat. Írd a válaszlapra a két helyes kifejezést.

számos futószám, kötetlen harc (všeboj), a gerelyhajítás és diszkoszvetés kombinációja, az ökölvívás és birkózás kombinációja, távdobás

5.* Figyelmesen olvasd el az alábbi állításokat és állapítsd meg, hogy igazak-e vagy hamisak. A válaszlapon jelöld meg (karikázd be) az igen vagy a nem választ.

- a) Az első ismert olimpiai játékok éve a görög időszámítás kiindulópontja lett.
- b) Az olimpiai játékoknak nem volt nagy gazdasági értelme.
- c) Az olimpiai játékok idején temérdek politikai megbeszélést is tartottak.
- d) Az olimpiai játékok idején sok kereskedelmi szerződést kötöttek.
- e) Az olimpiai ünnepek kezdettől fogva vallási jellegűek és sport jellegűek voltak.

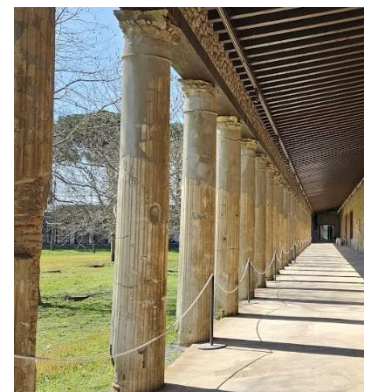
6.* Az olimpiai játékok látogatói az ókor hét csodájának egyikét is megtekinthették. Írd a válaszlapra melyik csodát láthatták és írd mellé az alkotó művész nevét. Segítenek a kezdőbetűk.

7.* Az alább felsorolt lehetőségek közül válaszd ki a négy helyeset, amelyek a régebbi korban megakadályozták a részvételt az olimpiai játékokon az ókori Görögországban és az ilyen ember nem vehet részt az olimpiai játékokon. Írd a válaszlapra a helyes válaszok számjelét.

- a) nem volt görög származása
- b) nem teljesített katonai szolgálatot
- c) elátkozott volt
- d) nem tudott olvasni és írni
- e) bírói pozíciót töltött be
- f) rabszolga volt
- g) büntetett követett el

8.* Állítsd párba a fogalmakat az értelmükkel. Írd a válaszlapra a helyes betű- és számkombinációt.

a) hippodrom	1) az olimpia rendezőinek székhelye
b) Leonidaion	2) oszlopsor/kolonáda
c) sztoa	3) lóverseny-stadion
d) Nymfaion	4) szálloda különleges vendégek számára
e) Prytaneion	5) szökőkút

9.* Az alább felsorolt tárgyak közül melyik hármat nem adományoztak az olimpiai bajnoknak? Írd a válaszlapra, a helyes választ.

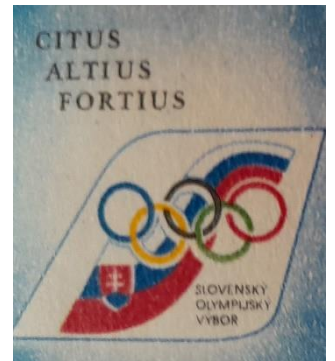
szalag, vállszalag, medailon, babérkoszorú, olajág, pálmaág

10.* Jelenleg az olimpiai szimbólumok közé tartozik egy öt karikából álló logó, amelyek mindegyike más-más színű. Együttesen az öt világrészt szimbolizálják. Melyik szín melyik világrészhez tartozik? Állítsd párba a betű- és számjeleket és írd a válaszlapra.

a) Afrika	1) kék
b) Amerika	2) sárga
c) Ausztrália és Oceánia	3) fekete
d) Ázsia	4) zöld
e) Európa	5) piros

11.* Az olimpiai mozgalom mottója latin nyelvű *“Citius, Altius, Fortius”*. Állítsd párba a latin szavakat a (magyar) szlovák megfelelőjükkel. Írd a válaszlapra a helyes válaszok betű- és számkombinációját.

a) Citius	1) erősebben
b) Altius	2) gyorsabban
c) Fortius	3) magasabbra

12.* Olvasd el az állításokat és állapítsd meg, hogy igazak-e vagy hamisak. A helyes választ jelöld meg a válaszlapon.

- a) Az ötkarikás olimpiai szimbólumot hivatalosan 1914-ben hagyták jóvá.
- b) Az olimpiai zászlót először az 1914-es olimpián tűzték ki.
- c) Az olimpia mottóját a modern olimpiai játékok alapítója Pierre de Coubertin javasolta.
- d) Az olimpiai himnusz 1946-ban íródott és hivatalosan 1958-ban hagyták jóvá.
- e) Az olimpiai láng meggyújtása az görög olimpián 1936 óta vált szokássá.

13.* Az olimpiai fáklya-staféta és a láng meggyújtása már az olimpiai játékok elmaradhatatlan része. A válaszlapon jelöld meg és írd le a helyes válaszokat.

- a) Melyik évtől vezették be az olimpiai fáklya-staféta futást?
- b) Ez a staféta áthaladt Szlovákia területén is?
- c) Részt vett az olimpiai fáklya-staféta futáson szlovák sportoló is?

14. Az alább felsorolt adatok alapján írd a válaszlapra a személyiség vezetéknévét.

- a) Rendezte a koppenhágai Királyi Kamara régiségeit, osztályozta a régi tárgyakat aszerint, hogy milyen anyagból készültek.
- b) Néprajzkutató és régész, a szlovákok jogaiért harcolt Magyarországon, a Szlovák Múzeum Egylet/ Muzeálna slovenská spoločnosť társalapítója.
- c) Angol természettudós, az evolúciós elmélet megalapítója, amely szerint az élet az alacsonyabb formákból a magasabbak felé fejlődik.

15. Az ember fejlődésének öt fő időszaka ismeretes. Írd a válaszlapra a helyes válaszokat.

- a) melyik időszak volt a leghosszab,
- b) melyik korban éltek a sumerek,
- c) melyik évek között volt a középkor(évek, melyek meghatározzák a középkor időszakát),
- d) hogy nevezik azt az időszakot, amelyben jelenleg élünk.

16. Sorold a régészeti tárgyat a Szlovákiában található lelőhelyhez, ahol rátaláltak. Írd a válaszlapra a helyes válaszok betű- és számkombinációját.

- a) mamutagyarból készült női szobrocska
 - b) a Neander-völgyi ember homlokcsontja
 - c) a Neander-völgyi ember agyának öntvénye
 - d) egy kislány sírjában talált agyagból készült játékszerek
- 1) Vágsellye
 - 2) Moraván
 - 3) Alsómislye
 - 4) Gánóc

A gánóci régészeti lelőhely

17. Írd a válaszlapra, melyik korszakok voltak a későbbiek az ember társadalmi fejlődésében. Elegendő, ha leírod a helyes betű- és számkombinációt.

- a) paleolitikum(1) vagy a neolitikum (2)
- b) eneolit/kőrészkor (1) vagy a mezolitikum (2)
- c) hallstatti kultúra (1) vagy a laténi kultúra (2)

18. Sorold a törzsekhez/nemzetekhez a jelenlegi európai államot, amelynek területén éltek. Elegendő, ha leírod a helyes betű- és számkombinációt.

- a) Bójok
 - b) Kotinok
 - c) Dákok
 - d) Trákok
- 1) Szlovákia
 - 2) Csehország
 - 3) Bulgária
 - 4) Románia

19. Az alább felsorolt város- vagy folyónevek szerint írd a válaszlapra, melyik ókori civilizációhoz tartoznak.

- a) Gíza, Szakkara, Abú Szimbel
- b) Ur, Uruk, Lagas
- c) Indus és Gangesz
- d) Chuang Che és Jang-c'-t'iang
- e) Türosz, Szidon, Búblosz

20. Egészítsd ki az ókori Görögországgal kapcsolatos mondatokat és a hiányzó kifejezéseket írd a válaszlapra.

A mínószi civilizáció aA....szigetén jött létre.

Mükéné városát vastag kőfallal erősítették meg, melyetB....falazatnak neveztek.

A görög mondavilág egyik legismertebb hőse....C...., aki sok szörnyetegtől szabadította meg országukat.

Homérosz megírta aD.... és Odüsszeia eposzokat, melyek a trójai háború görög hőseit közelítik meg.

A legismertebb görög jóshely....E....városában volt.

21. Sorold Athénhez és Spártához a személyiségeket, vagy tényeket, amelyek kapcsolatosak a városállamokkal. Írd a válaszlapra a megfelelő betűjelet.

- a) Dórok,
- b) ephoroszok,
- c) lambda betűvel jelölt pajzs,
- d) bagoly szimbólum,
- e) Periklesz,
- f) Szolón,
- g) két király, aki egyszerre uralkodott
- h) Drakón,

22. Figyelmesen olvasd el az alábbi szöveget és találd meg a benne lévő négy hibát, írd ezeket a válaszlapra és írd hozzájuk a javított, helyes megfelelőjüket. A hibák sorrendje lényegtelen. A vastagbetűs szavak helyesek és nem változtathatók meg.

A **görögöknek** meg kellett védeniük a **szabadságukat** a prágaiakkal szemben. A **spártaiaik** sokáig védtek magukat a turáni szorosban, amíg az egyik görög **el nem árulta** őket. Az Anténa és Spárta közötti ellentétek a **peloponnészoszi** háborúban csúcsosodtak ki.

A marokkóiak kihasználták mindkét állam meggyengülését, és erőszakkal **egyesítették** az összes görög államot.

Autori: PaedDr. Marek Bubeník, Mgr. Ľuboš Paller, Mgr. Štefan Podolinský

Recenzentka: Mgr. Anna Žideková

Fotografie: Mgr. Eva Lukovičová, Mgr. Ľuboš Paller, Mgr. Štefan Podolinský

Preklad: Ing. Veronika Zsideková

Vydal: NIVaM, 2025 a Slovenská komisia Dejepisnej olympiády